

O C H

R O N

A nr 1 Z A

B 2024 Y T

K Ö W

1 (284) LXXVII

O C H
R O N
A Z A
B Y T
K Ó W

RADA NAUKOWA

dr inż. Waldemar Affelt
dr Łukasz Banaszek
dr hab. Zbigniew Bania, prof. UKSW
dr hab. inż. arch. Mykola Bevz, prof. PL
prof. dr hab. Łukasz T. Bratasz
prof. dr hab. Krzysztof Chmielewski
prof. dr hab. Waldemar Deluga
prof. dr hab. Piotr S. Dobosz
prof. Miloš Drdacky
prof. Vladek Fuchs
dr Alicja M. Jagielska-Burduk
Alfredas Jomantas
dr Paulina Legutko-Kobus
prof. dr hab. Jadwiga Łukaszewicz – przewodnicząca
prof. dr hab. Jacek K. Martusewicz
dr Jolanta E. Polanowska
prof. dr hab. Bogumiła J. Rouba
prof. dr Stefan Simon
Iva Raič Stojanović
dr hab. Wojciech Szafranski, prof. UAM
prof. dr hab. Andrzej M. Szczerski
prof. dr hab. Bogusław Szmygin
prof. dr hab. Maciej Trzeciński
prof. dr hab. inż. arch. Bartosz M. Walczak
dr Eleni Vassilika
prof. dr hab. inż. arch. Agata A. Zachariasz

WYDAWCA

Narodowy
Instytut
Dziedzictwa

60
LAT MISJI

ul. M. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
tel. 22 826 02 39, 22 826 93 52
e-mail: nid@nid.pl
nid.pl

ISSN 2956-6606

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

dr hab. Katarzyna Zalasińska | redaktor naczelna
dr Anna Czerwińska-Walczak | zastępca redaktor naczelnej
Maria Wierzchoś | redaktor prowadząca
Beata Wojda | sekretarz redakcji
Paulina Piądtłowska | redaktor językowa i korektorka
Piotr Berezowski | redaktor graficzny

Janusz Górski | projekt graficzny
Anne-Marie Fabianowska | tłumaczenia i korekta tekstów
w języku angielskim

Sfinansowano ze środków
Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

O C H
R O N
A Z A
B Y T
K Ó W

nr 1 2024

1 (284) LXXVII

ISSN 2956-6606

Katarzyna Zalasńska

7 Słowo wstępne

Foreword

ARCHITEKTURA | ARCHITECTURE

Ulrich Schaaf, Maciej Prarat

11 Więźby dachowe domostwa na ulicy Łaziennej 10 w Toruniu w świetle badań architektonicznych

The roof trusses of the house at ul. Łazienna 10 in Toruń in the context of architectural research

Joanna Kucharzewska

31 Budynek dawnej łaźni przy ul. Łaziennej 12/14 w Toruniu w świetle badań historyczno-architektonicznych

The former bathhouse building at ul. Łazienna 12/14 in Toruń in the light of historical and architectural research

Anna Bojęś-Białasik, Monika Łyczak

51 Późnoromański portal kościoła sióstr norbertanek na Zwierzyńcu w Krakowie.

Badania archeologiczno-architektoniczne – próba interpretacji

Late Romanesque portal of the church of the Norbertine Sisters in Zwierzyniec in Kraków.

Archaeological and architectural research – an attempt at an interpretation

Andrzej Legendziewicz

73 Warownia, rezydencja, klasztor – przekształcenia zamku w Kozuchowie między schyłkiem XIII a początkiem XIX wieku w świetle badań architektonicznych

A stronghold, a residence, and a monastery – the reshaping of the castle in Kozuchów between the end of the thirteenth century and the beginning of the nineteenth century in the light of architectural research

Klaudia Stala

- 93** Sobótka-Górka na Dolnym Śląsku i Morawica w Małopolsce – dwa możnowładcze palatia romańskie
Sobótka-Górka in Lower Silesia and Morawica in Małopolska – two Romanesque magnate palaces

Natalia Wałdoch

- 115** Pochodzący z końca XVII wieku poewangelicki kościół szkieletowy pw. Bożego Ciała w Jasieniu w świetle badań architektonicznych
The late seventeenth-century half-timbered post-Evangelical Corpus Christi Church in Jasień in the light of architectural research

Marek Barański, Paweł Kinsner

- 133** Badania zabytków Piaseczna pod kątem ich przyszłej rewitalizacji
Research on the historical monuments of Piaseczno in the light of their future revitalization

Łukasz Rzepczyński

- 149** Badania architektoniczne relikwii piwnic i murów fundamentowych przyrynkowej parceli Rynek 1 (Apteka pod Orłem) w Kwidzynie z odniesieniem do zabudowy mieszczańskiej regionu
Architectural research of the relics of the basements and foundation walls on the plot of land on the market square at Rynek 1 (the 'pod Orłem' Pharmacy) in Kwidzyn with reference to the urban housing in the region

Ada Kokot

- 173** Badania architektoniczne XVIII-wiecznej więźby dachowej o stolcach leżących nad Pałacem Fengerów przy ul. Mostowej 14 w Toruniu
Architectural research on the eighteenth-century lying post roof truss above the Fenger Palace at ul. Mostowa 14 in Toruń

BADANIA | RESEARCH

Maria Urban-Dąbek, Lidia Łabuzek, Natalia Gruszczyk

- 199** Odsalanie drewna dotkniętego korozją chemiczną na przykładzie baraków zlokalizowanych na terenie byłego niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady Auschwitz II – Birkenau
Desalination of wood affected by chemical corrosion based on the example of barracks located in the former Auschwitz II – Birkenau former German Nazi concentration and extermination camp

ARCHITEKTURA KRAJOBRAZU | LANDSCAPE ARCHITECTURE

Dorota Sikora, Małgorzata Kaczyńska

- 231** Powstanie, rozwój, stan obecny i wartości alei Lipowej w Podkowie Leśnej na tle historii miasta ogrodu
The origin, development, current state and merits of aleja Lipowa (Linden Avenue) in the Podkowa Leśna garden town

DYSKUSJE | DISCUSSION POINTS

Ewa Grzegorzak-Łoposzko, Joanna Budny-Rzepecka

- 259** Elektrociepłownia Szombierki w Bytomiu – przykład zaniedbanego dziedzictwa przemysłowego
Szombierki Combined Heat and Power Plant in Bytom – an example of neglected industrial heritage

HISTORIA | HISTORY

Aldona Tołysz

- 275** Relacja między muzeum a jego siedzibą na wybranych przykładach instytucji krakowskich i warszawskich przed 1939 rokiem
The relationship between the museum and its seat based on selected examples of institutions in Kraków and Warsaw before 1939

KONKURSY | COMPETITIONS

Agnieszka Fluda-Krokos

- 293** Ochrona zbiorów bibliotecznych w Polsce w świetle Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
Safeguarding library collections in Poland in the light of the Act of 23 July 2003 on the Protection and Care of Historical Monuments

RECENZJE | REVIEWS

Karolina Grabowska-Garczyńska

- 307** Recenzja książki *Krytyczne studia nad dziedzictwem. Pojęcia, metody, teorie i perspektywy*
Review of the book *Krytyczne studia nad dziedzictwem. Pojęcia, metody, teorie i perspektywy*

SPRAWOZDANIA | REPORTS

Anna Maria Cymborowska-Waluś

- 315** Sprawozdanie z pilotażowego projektu edukacyjnego Narodowego Instytutu Dziedzictwa NID4TEENS. Dziedzictwo dla Przyszłości, realizowanego przez Oddział Terenowy NID w Krakowie
Report on the pilot educational project of the National Heritage Institute NID4TEENS. Heritage for the Future, implemented by the NID Regional Branch in Kraków